

**UCHWAŁA NR LII/245/2018
RADY GMINY NIEBORÓW**

z dnia 28 lutego 2018 r.

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nieborów na lata 2018-2023

Na podstawie art. 18, ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875, poz. 2232; z 2018r. poz. 130) oraz art. 16b i art. 17 ust.1, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r. poz. 1769, poz. 1985) Rada Gminy Nieborów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nieborów na lata 2018-2023 w brzmieniu stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nieborów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Koziol

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LII/245/2018
Rady Gminy Nieborów z dnia 28 lutego 2018 r.

STRATEGIA

**ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NIEBORÓW
NA LATA 2018-2023
Nieborów 2018**

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	2
I. Podstawy prawne.....	3
II. Charakterystyka Gminy Nieborów.....	3
III. Diagnoza problemów społecznych.....	4
1. Demografia.....	4
2. Polityka senioralna.....	5
3. Pomoc społeczna.....	5
3.1. Wspieranie rodzin.....	7
4. Bezrobocie.....	8
5. Uzależnienia.....	8
6 Niepełnosprawność.....	9
7. Edukacja.....	10
8. Przemoc w rodzinie.....	11
9. Przestępczość.....	12
IV. Analiza SWOT.....	13
V. Adresaci strategii.....	14
VI. Cele strategii.....	14
VII. Cele operacyjne.....	15
VIII. Monitoring i ewaluacja.....	20

WSTĘP

Podstawę prawną niniejszej strategii stanowią art. 16b, art. 17 ust. 1 pkt1 ustawy o pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2023 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Nieborów, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przyjęcie przez samorząd Gminy Nieborów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych ukierunkowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn.

Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Nasilające się zjawisko ubóstwa w rodzinach związane z bezrobociem, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin szczególnie wielodzietnych, uzależnienie i przemoc w rodzinie to trudne problemy społeczne, które stoją do rozwiązania przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi Gmina.

Systemowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się klientem pomocy społecznej, dlatego też najistotniejszą sprawą jest ochrona i zapewnienie warunków do rozwoju rodziny. Praca z ludźmi jest bardzo trudna, gdyż jest to praca na ludzkich emocjach wymagająca dużej empatii, wrażliwości i wyrozumiałości.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2018-2023 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy Nieborów odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb. Działania te będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Diagnoza problemów społecznych poprzez obszary strategiczne została sporządzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieborowie, we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy oraz jednostkami administracji publicznej takimi jak: Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Komendy Powiatowej Policji, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Oświaty jak również wykorzystano własne materiały sprawozdawcze, wiedzę i kompetencje z zakresu polityki społecznej.

Koordynatorem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieborowie.

I Podstawy prawne

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nieborów na lata 2018-2023 oraz jej wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r. poz. 1769 z późn. zm.) - ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2017r. poz 697 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017r. poz. 1065 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r.poz.1390),
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz.487),
- ustawa z dnia 8 listopada 2017 r. o systemie oświaty (Dz.U z 2017 poz. 2198),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz.157, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 września 2017 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2017 r. poz. 1952),
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (Dz. U. 2017 r. poz. 489 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 października 2016 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2016 poz. 1828 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2016 poz. 2046 z późn. zm),
- ustawa z dnia 15 września 2017r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2017poz. 1938).

II Charakterystyka Gminy Nieborów

Gmina Nieborów jest gminą atrakcyjną turystycznie i gospodarczo, umożliwiając aktywny wypoczynek. Sprzyja temu przede wszystkim jej usytuowanie na szlakach turystycznych oraz dogodny zjazd z Autostrady Wolności A2 w Nieborowie. Położona jest we wschodniej części powiatu łowickiego w województwie łódzkim. Gmina dzieli się na 19 sołectw, obszar gminy to 10378 ha. Liczba mieszkańców w gminie wynosi 9434 osób. Działa 341 podmiotów gospodarczych. Przez Gminę przepływają trzy rzeki: Bzura, Rawka i Skierniewka.

Na terenie Gminy Nieborów znajduje się pięć Parafii Rzymsko-Katolickich. Chociaż nie są to ośrodki kultu religijnego usytuowane przy pielgrzymkowych szlakach, to jednak ich historyczne i architektoniczne wartości zasługują na uwagę.

Do dyspozycji najmłodszych pozostają dwa przedszkola, sześć szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi oraz dwa gimnazja. Istnieją dwa ośrodki zdrowia. Prężnie działają kluby sportowe, Gminna Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej i Gminny Ośrodek Kultury wraz z filiami prowadzą działalność, ukierunkowaną głównie na edukację kulturalną, wychowanie przez sztukę, promocję książki i czytelnictwa, a także promocję samej gminy. Na turystów preferujących aktywny wypoczynek, czeka baza noclegowa w trzech gospodarstwach agroturystycznych, w Domu Pracy Twórczej w pałacu oraz kompleksach gastronomiczno- hotelowych.

III Diagnoza problemów społecznych

1. Demografia

Na terenie gminy Nieborów mieszka obecnie 9434 osoby w skład gminy wchodzi 19 sołectw. Strukturę wieku mieszkańców Gminy Nieborów przedstawia poniższa tabela.

Tabela1. Struktura wieku mieszkańców w latach 2015-2017

Wyszczególnienie	2015	2016	2017
Liczba mieszkańców Gminy Nieborów	9471	9439	9434
Liczba osób w wieku do 18lat	1836	1848	1763
Liczba osób w wieku produkcyjnym	5920	5854	5905
Liczba w wieku poprodukcyjnym	1715	1736	1766

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Nieborowie

Z analizy wynika, że w ciągu dwóch lat w naszej gminie ubyło 37 osób. Jak łatwo zauważyć, w poszczególnych latach największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym i jest to ponad 60% ogółu mieszkańców, z roku na rok wzrasta liczba ludności w wieku poprodukcyjnym co stanowi dowód na to, że nasze społeczeństwo lokalne „starzeje się”, natomiast maleje liczba osób w wieku do 18 lat.

Tabela2. Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2015-2017

Rok	Ilość kobiet	Ilość mężczyzn
2015	4893	4579
2016	4887	4552
2017	4891	4543

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Z powyżej przedstawionych danych wynika, że na terenie Gminy Nieborów zamieszkuje większy odsetek kobiet od mężczyzn.

Tabele3. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2015-2017

Rok	Urodzenia	Zgony	Wskaźnik dzietności
2015	101	110	0,9
2016	114	119	0,9
2017	120	129	0,9

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Jak wynika z powyższych danych w Gminie Nieborów odnotowuje się ujemny przyrost naturalny, jest to bardzo niepokojący sygnał. W 2017 r. zwiększyła się co prawda liczba urodzeń w stosunku do lat ubiegłych, ale również liczba zgonów jest dużo większa.

Tabela 4 Migracje wewnętrzne- napływ ludności na teren Gminy Nieborów

2015		2016		2017	
Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
46	56	40	30	38	55
102		70		93	

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy

Tabela 5. Migracje wewnętrzne- odpływ ludności na terenie Gminy Nieborów

2015		2016		2017	
Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
30	64	55	42	12	6
74		97		18	

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy

Z danych przedstawionych w powyższych tabelach wynika, że w 2017 roku zanotowano napływ ludności do Gminy Nieborów w stosunku do roku ubiegłego (2016) i liczba ta jest zbliżona do danych z 2015 roku. Porównując dane z lat 2014-2015 możemy również zauważyć, że znacznie spadła liczba osób opuszczających tereny Gminy Nieborów.

Mieszkańcy Gminy Nieborów, żyjąc w nowoczesnym świecie, narażeni są na zmiany, postęp i szybkie tempo życia, co niestety ma też negatywne skutki, takie jak uzależnienia, przemoc, wzrost przestępczości a także bezrobocie. Większa część mieszkańców radzi sobie z nowymi problemami, pozostali korzystają ze wsparcia instytucji działających na rzecz rodziny. Z uwagi na szerokie spektrum problemów, udzielana przez poszczególne placówki pomoc traktowana jest jako priorytet, który ma na celu przezwyciężenie bieżących trudności, wskazanie możliwości rozwiązań, zmianę niewłaściwych nawyków oraz nabycie umiejętności radzenia sobie z przeciwnościami losu.

2. Polityka senioralna

Przeobrażenia demograficzne, a przede wszystkim wydłużenie się długości życia wpływają na kształt i charakter potrzeb społeczeństwa. Wzrost populacji starszych osób rodzi skutki odczuwalne przez całe społeczeństwo i rzutuje na gospodarkę, stosunki społeczne i kulturalne danego państwa. Odczuwalne jest to w systemie ochrony zdrowia, gdzie liczba osób starszych korzystających z szerokiego wachlarza świadczeń opieki zdrowotnej, udzielanych w różnych rodzajach i zakresach, determinuje potrzebę zwiększania roli podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie zdrowego i aktywnego starzenia się oraz profilaktyki i wczesnej diagnostyki problemów zdrowotnych specyficznych dla wieku starczego. Jak wiadomo zdrowie jest kluczową wartością w życiu każdego człowieka, a prawo do ochrony zdrowia należy do katalogu podstawowych praw człowieka. W Polsce obserwowany jest deficyt usług kierowanych wyłącznie do osób starszych m.in. usług zdrowotnych, aktywizacyjnych i integracyjnych. Zmiany w modelu życia rodzinnego, czyli rozpadu rodziny wielopokoleniowej powodują, że czynione są poszukiwania nowego sposobu wsparcia osób starszych w środowisku lokalnym i instytucjach pomocy społecznej.

3. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Nieborów realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieborowie

Podstawowym trzonem jego działalności jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w oparciu o instrumenty, określone w ustawie o pomocy społecznej, a więc podejmowanie takich działań, których celem jest udzielenie osobom różnych form wsparcia, pozwalających na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów i uprawnień.

Ośrodek realizuje zadania pomocy społecznej poprzez: tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz świadczenie szeroko rozumianej pracy socjalnej. Ośrodek może realizować inne zadania powierzone mu przez właściwe organy na podstawie innych ustaw.

Do tych dodatkowych zadań należy realizacja świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny w postaci:

- przyznawania dodatków mieszkaniowych,
- przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych,
- przyznawania i wypłacania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,

- przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych,
- pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów.

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z obowiązków ustawowych, realizacji projektów i programów Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieborowie stara się aktywnie współpracować z różnymi instytucjami, organizacjami w tym pozarządowymi działającymi w tym obszarze. Współpraca ta polega na działaniach interdyscyplinarnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin, osób niepełnosprawnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela 6 Liczba osób i rodzin objętych pomocą materialną w latach 2015-2017

Rok	Liczba osób	Liczba rodzin
2015	175	280
2016	159	256
2017	90	178

Źródło: opracowania własne GOPS Nieborów

Z przedstawionego zestawienia wynika, że ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2015-2017 ulega zmniejszeniu.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub dowód wykluczenia społecznego są obszary problemowe, zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Obszary te wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie rodziny. Populacja rodzin, korzystających z pomocy społecznej jest zróżnicowana. Różnorodność dotyczy struktury wiekowej, liczebności gospodarstw domowych, typów rodzin, a także obszarów problemowych.

Tabela 7 Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rok	2015	2016	2017
Rodziny ogółem	114	117	106
liczba osób w rodzinie	1	50	52
	2	15	19
	3	13	17
	4	17	14
	5	12	8
	6 i więcej	7	7
Rodziny z dziećmi ogółem	51	46	35
Rodziny niepełne ogółem	20	14	12
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	9	6	13

Źródło: opracowanie własne GOPS Nieborów

Przedstawione dane wskazują, że osoby prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe narażone są najbardziej na ryzyko trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie co powoduje konieczność wejścia w system pomocy społecznej. Zauważa się spadek rodzin wielodzietnych, rodzin z dziećmi oraz niepełnych rodzin, które korzystają ze świadczeń.

Tabela poniżej przedstawia zdiagnozowane w latach 2015-2017 powody trudności życiowych rodzin, uzasadniające przyznanie pomocy.

Tabela.8 Przyznanie pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2015	2016	2017
Ubóstwo	91	83	85
Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	16	14
wielodzietność	17	15	13
bezrobocie	80	73	65
niepełnosprawność	25	23	25
Długotrwała lub ciężka choroba	23	21	26
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	20	19	13

domowego-ogółem			
W tym rodziny niepełne	19	18	13
rodziny wielodzietne	1	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0	0
Alkoholizm	0	2	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	3	4
Zdarzenia losowe	2	0	4

Źródło opracowanie własne GOPS

Z przedstawionych danych wynika, że najpoważniejszą trudnością życiową klientów pomocy społecznej jest ubóstwo, które jest jednym z powodów korzystania z pomocy społecznej. Klientami są osoby i rodziny o niskich kwalifikacjach zawodowych, długotrwale bezrobotne, jak również osoby nie posiadające stałego źródła dochodu, pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy lub dorywczo. Wzrost kosztów utrzymania, niskie dochody własne są głównymi przyczynami zgłaszania się o pomoc finansową. Kolejnym poważnym obszarem problemów jest bezrobocie, które z roku na rok maleje. Osoby długotrwale chore i niepełnosprawne stanowią znaczący procent korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

3.1 Wspieranie rodzin

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, określa zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane. Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Jest to przejściowa- okresowa forma opieki nad dzieckiem, w rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub gdy władza ta została im ograniczona. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i po uzyskaniu zgody rodziców zastępczych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są;

1) rodzina zastępcza:

- spokrewniona,
- niezawodowa,
- zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobistej,
- zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne,
- zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka
- umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Tabela 9 Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie gminy Nieborów w latach 2015-2017

Typy rodziny zastępczej	LATA					
	2015		2016		2017	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzina spokrewniona	6	7	6	7	8	9
Rodzina niezawodowa	3	4	3	4	3	3
Rodzina zawodowa	1	4	1	4	1	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu

Z analizy danych zawartych w tabeli wynika, że na terenie Gminy Nieborów liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z roku na rok wzrasta jak również liczba przebywających w nich dzieci, natomiast liczba rodzin niezawodowych i przebywających w nich dzieci pozostaje na podobnym poziomie. W naszej gminie jest również jedna rodzina zastępcza zawodowa, a ilość przebywających w niej dzieci jest zmienna.

4. Bezrobocie

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna to osoba niezatrudniona i nie wykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie ucząca się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnym, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Tabela10 Charakterystyka osób bezrobotnych w gminie Nieborów w latach 2015-2017

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem		
	2015	2016	2017
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	259	247	188
Bezrobotni z prawem do zasiłku	53	41	36
Razem	312	288	224

Źródło: dane z PUP w Łowiczu

Analizując powyższe dane zauważa się spadek osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Liczba bezrobotnych pobierających zasiłek również jest coraz mniejsza.

Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu udziela pomocy osobom pozostającym bez pracy poprzez realizację celów polityki społecznej w zakresie tworzenia miejsc pracy i ograniczenia bezrobocia, w szczególności poprzez: prace interwencyjne, staże, prace społecznie użyteczne, szkolenia bezrobotnych, roboty publiczne. Sytuacja klientów pomocy społecznej, którzy borykają się z problemem bezrobocia jest na bieżąco monitorowana przez pracowników socjalnych, osoby te korzystają z pomocy finansowej i rzeczowej.

5. Uzależnienia

W znaczeniu potocznym uzależnienie rozumiane jest jako nabyta silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji, a w szczególności: alkoholu, mówimy wtedy o alkoholizmie, narkotyków, gdzie mówimy o narkomanii, leków, wtedy mamy do czynienia z lekomanią. W szerszym znaczeniu za osoby uzależnione uważa się także nadużywające gier hazardowych, oglądania telewizji, internetu, zakupów czy też pracy.

Oszacowanie skali problemu uzależnienia jest trudne z uwagi na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które jednak nie szukają wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych. Skalę tego problemu na terenie Gminy Nieborów przedstawiamy na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nieborowie uczestniczy 5 członków.

Tabela 11. Podejmowane działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania	2015	2016	2017
Liczba nowych osób zgłoszonych na Komisję	13	4	15
Liczba wysłanych zaproszeń na Komisję	22	6	15
Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy o podjęcie leczenia dobrowolnie	9	2	9
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	9	1	5

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Z powyższych danych wynika, że liczba nowych osób zgłaszanych do Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi znacznie zwiększyła się w porównaniu do ubiegłego roku.

W latach 2015-2017 przeprowadzono w punktach sprzedaży napojów alkoholowych (sklepy, bary) kontrole, wszystkie zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Niepełnosprawność

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): „Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne”. Diagnoza tej grupy jest bardzo trudna, ponieważ brak jest pełnych danych w zakresie poszczególnych dysfunkcji. Osoby i rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności nie mogą w pełni korzystać z dobrodziejstw życia społecznego z powodu barier architektonicznych i społecznych.

Problemami osób niepełnosprawnych z terenu naszej gminy zajmują się następujące jednostki:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieborowie

Tabela 12. Zadania realizowane na rzecz niepełnosprawnych w latach 2015 - 2017 z terenu gminy Nieborów

Wyszczególnienie	Lata		
	2015	2016	2017
Świadczenia i usługi finansowe z powodu niepełnosprawności			
Ilość osób umieszczonych w DPS	0	0	1
Ilość osób które otrzymały pomoc ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	3	1	1
Ilość osób które skorzystały z turnusów rehabilitacyjnych	6	5	6
Ilość osób które otrzymały dofinansowanie na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	24	49	38
Ilość osób które skorzystały z wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy	0	0	0
Ilość osób które otrzymały dofinansowanie na jednorazowe środki na podjęcie działalności	0	0	0

Źródło: Dane statystyczne – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej świadczeń z powodu niepełnosprawności przyznawanych jest w formie dofinansowania na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Kolejną formą świadczeń z której chętnie korzystają osoby niepełnosprawne są turnusy rehabilitacyjne. Na przestrzeni 3 lat liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń i usług finansowych nieznacznie się zmieniała.

Tabela 13. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z porad w latach 2015– 2017 tylko z terenu Gminy Nieborów

Przedział wiekowy	Lata		
	2015	2016	2017
Od 0 do 6	81	79	87
Od 7 do 16	40	48	56
Od 16 do 25	70	51	54
Powyżej 25 lat	603	537	593

Źródło: Dane statystyczne – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu

Jak wynika z analizy zawartej w powyższej tabeli na przełomie 3 ostatnich lat liczba osób korzystających z poradnictwa świadczonego przez PCPR w Łowiczu nie uległa znacznym zmianom.

Tabela 14. Liczba osób z Gminy Nieborów, które w latach 2015 – 2017 zostały zaliczone do stopnia niepełnosprawności

Podział wiekowy	2015		2016		2017	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Od 0 do 16	37	84	49	78	52	86
Powyżej 16	321	352	283	305	310	337

Źródło: Dane statystyczne – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu

Z powyższych danych wynika, że w latach 2015-2017 liczba osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności w wieku od 0-16 corocznie wzrasta. Przedział wiekowy powyżej 16 lat stanowi nadal bardzo liczną grupę osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja celu, odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę jej indywidualnych możliwości

Tabela 15. Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Parmie

Lata	Liczba wszystkich uczestników w placówce	Liczba uczestników z obszaru gminy Nieborów	Liczba kobiet uczęszczających do WTZ z obszaru gminy Nieborów	Liczba mężczyzn uczęszczających do WTZ z obszaru gminy Nieborów
2015	30	11	5	6
2016	30	11	5	6
2017	30	9	2	7

Źródło: Warsztaty Terapii Zajęciowej w Parmie

Jak wynika z przedstawionej tabeli liczba WTZ w poszczególnych latach praktycznie nie ulega zmianie.

7. Edukacja

Aktualnie sieć przedszkoli, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego zaspakaja rzeczywiste oczekiwania społeczne. Jednak niż demograficzny oraz ciągle poszukiwanie rozwiązań zmierzających do podnoszenia jakości pracy szkoły uzasadniają potrzebę wypracowania nowych racjonalnych rozwiązań w zakresie optymalizacji sieci placówek oświatowych.

Placówki

1. Szkoła Podstawowa w Bełchowie z oddziałem przedszkolnym
2. Szkoła Podstawowa w Bednarach z oddziałem przedszkolnym
3. Szkoła Podstawowa w Bobrownikach z oddziałem przedszkolnym
4. Szkoła Podstawowa w Dzierzgówku
5. Szkoła Podstawowa w Mysłakowie z oddziałem przedszkolnym
6. Zespół Szkół Placówek Oświatowych w Nieborowie
7. Gimnazjum Nr 2 w Dzierzgówku
8. Gimnazjum Nr 1 w Kominie
9. Przedszkole w Bełchowie
10. Przedszkole Niepubliczne „Widnokrąg” w Michałówku

Tabela 16 Liczba uczniów w placówkach oświatowych

Rok szkolny	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Szkoła Podstawowa Bednary	111+34 o.p.	97+49 o.p.	114+60 o.p.
Szkoła Podstawowa Bełchów	67+34 o.p.	63+40 o.p.	69+36 o.p.
Szkoła Podstawowa w Bobrownikach	113+ 9 o.p.	95+13 o.p.	103+11 o.p.
Szkoła Podstawowa w Dzierzgowku	161	131	152
Szkoła Podstawowa w Mysłakowie	92+28 o.p.	81+39 o.p.	93+45 o.p.
Zespół Placówek Oświatowych w Nieborowie (szkoła + przedszkole)	117+70 p.	107+74 p.	119+75 p.
Gimnazjum Nr 1w Kompinie	97	91	59
Gimnazjum Nr 2 w Dzierzgowku	161	153	105
Przedszkole w Bełchowie	83	96	98
Przedszkole w Michałowku	0	6	11
Razem	919 + 258	821 + 317	814+336

Źródło: Dane uzyskane z GZEAS w Nieborowie

Analiza zawartych danych wskazuje, że w Gminie Nieborów ilość uczniów w bieżącym roku szkolnym 2017/2018 w stosunku do roku szkolnego 2016/2017 oraz 2015/2016 zmniejszyła się.

Uczniowie niepełnosprawni gminy Nieborów

Do szkół mieszczących się na terenie Gminy Nieborów uczęszczają uczniowie niepełnosprawni, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w tym:

- z upośledzeniem lekkim 2 uczniów
- upośledzeniem w stopniu umiarkowanym- 2 uczniów
- upośledzenie znaczne ruchowe -2 uczniów
- upośledzenie znaczne -1 uczeń
- autyzm-1 uczeń

Do szkół poza gminą uczęszcza 23 dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym:

- sprzężone 10 uczniów
- umiarkowane- 4 uczniów
- lekkie – 6 uczniów
- zespół Aspergera -1 uczeń
- ruchowe – 1 uczeń
- autyzm – 1 uczeń

8. Przemoc w rodzinie

Przemoc rozumiana jest jako akt godzący w wolność osobistą jednostki i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przenosi się ona również na grunt rodziny i jest w nim często spotykanym zjawiskiem, niezależnym od kultury, środowiska, wyznania, wykształcenia, poziomu intelektualnego czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc w rodzinie to niewątpliwie zachowanie, które poniża jednostkę. Powoduje obrażenia fizyczne, często jednocześnie naruszając w ten sposób prawo. Rzadko jest to incydent jednorazowy. Zazwyczaj staje się jednym z wielu ogniw agresji.

Na terenie Gminy Nieborów, zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieborowie
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sądu Rejonowego w Łowiczu

- Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu
- oświaty
- służby Zdrowia

Zespół Interdyscyplinarny jest elementem tworzonego przez gminę systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie .

Procedura „Niebieskie Karty”

Zjawisko przemocy domowej w liczbach

Precyzyjne określenie rozmiarów przemocy w rodzinie jest trudne. Korzystając jednak z dostępnych źródeł informacji, takich jak: statystyki Policji (przeprowadzone interwencje, uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”), czy dane zbierane przez podmioty (instytucje i organizacje) udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, a także ogólnopolskie badania populacyjne można starać się oszacować skalę zjawiska przemocy domowej.

Tabela 17. Liczba realizowanych procedur „Niebieska Karta” przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu w latach 2014 - 2016

	2015	2016	2017
Teren gminy Nieborów	17	20	18

Tabela 18. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieborowie

	2015	2016	2017
Teren Gminy Nieborów	3	0	0

Tabela 19 Zestawienie danych dotyczących procedury „Niebieskie Karty” w okresie od 2015 roku do końca i połowy 2017 r. na terenie Gminy Nieborów

	2015	2016	2017
Liczba powołanych grup roboczych	21	22	15
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Przewodniczącego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Nieborów ogółem	21	22	15
W tym wypełniony przez przedstawiciela:			
- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	3	0	1
- policji	17	20	14
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
- oświaty	1	0	0
- ochrony zdrowia	0	0	0
- Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	30	22	16

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Nieborowie

Głównym powodem zakończenia procedury było ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego jej stosowania. Monitoring w rodzinach, w których jest założona „Niebieska Karta” odbywa się przez pracowników socjalnych i pracowników policji.

9. Przystępczość

Przystępczość – jest to zbiór czynów zabronionych ustawowo pod groźbą kary, a popełnionych na obszarze danej jednostki terytorialnej. Przystępczość jest zjawiskiem społecznym. Charakteryzuje się następującymi cechami:

- stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego,

wyraża się we wzroście liczby osób, które popełniły przestępstwa w stosunku do ogółu ludności.

Wyróżnić można kilka czynników wpływających na zjawisko przestępczości. Zalicza się do nich gęstość zaludnienia, udział kobiet i nieletnich w ogólnej liczbie ludności, a także poziom urbanizacji, bezrobocie, ubóstwo, poziom zamożności oraz warunki życia ludności.

Tabela 20 Zestawienie przestępstw popełnionych na obszarze Gminy Nieborów

Przestępstwa	2015	2016	2017
Liczba przestępstw ogółem	88	66	107
Przestępstwa drogowe	14	14	12
Kradzież z włamaniem	8	7	29
Rozboje, wymuszenia	1	1	0
Przestępstwa narkotykowe	5	3	0
Przestępstwa alkoholowe – kierowanie w stanie nietrzeźwości	11	9	12
Kradzieże	13	7	29

Źródło: Dane KKP Łowicz

Z danych zawartych z powyższej tabeli wynika, że ogólna liczba przestępstw na terenie Gminy Nieborów w roku 2017 znacząco się zwiększyła. Szczególnie widoczny jest wzrost kradzieży oraz kradzieży z włamaniem, minimalnie wzrosła liczba przestępstw alkoholowych, natomiast zanotowano nieco mniej przestępstw drogowych w stosunku do ubiegłych lat.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest skuteczną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej, i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmacnianiu;

„słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać;

„szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;

„zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Mocne strony	Słabe strony
☐ dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej, ☐ działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących (Komenda Powiatowa Policji (KPP), Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej (PCPR), kuratorzy), ☐ współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, ☐ dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe, ☐ wykwalifikowana i kompetentna, stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej,	☐ niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców, ☐ niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, ☐ niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, ☐ mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, ☐ istnienie szarej sfery zatrudnienia, ☐ brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego ☐ zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych, ☐ niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu

☐ dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, ☐ otwartość ośrodka pomocy społecznej i samorządu gminnego na współpracę ze środowiskiem lokalnym, ☐ ogólnie dostępna oferta pomocy i różnorodność form wsparcia w zakresie bezrobocia, uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innych problemów dotyczących mieszkańców ☐ funkcjonowanie na terenie gminy placówek służby zdrowia, ☐ wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów mieszkańców gminy Nieborów.	wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, ☐ brak żłobka ☐ brak mieszkań chronionych i niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, ☐ brak poradni rodzinnych,
Szanse	Zagrożenia
☐ wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej, ☐ regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, ☐ zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, ☐ wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, ☐ funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych,	preferowanie konsumpcyjnego stylu życia , ☐ ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny, ☐ niekorzystne zjawiska demograficzne, ☐ brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia , ☐ brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, ☐ uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko tzw. „dziedziczenia biedy”,

V. Adresaci strategii

Kluczowym zadaniem Gminy Nieborów jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: pomocy społecznej, sportu rekreacji, turystyki, edukacji, kultury i opieki zdrowotnej.

Zgodnie z powyższym założeniem, adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Gminy Nieborów, zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskiwaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

VI. Cele strategii

Stworzenie spójnego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców Gminy Nieborów w różnych sferach życia społecznego poprzez zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu:

- skuteczne wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin w integracji i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym,
- działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków na rzecz mieszkańców Gminy Nieborów,
- działania profilaktyczno – edukacyjne zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Nieborów oraz system przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży,
- wspieranie osób bezrobotnych w zwiększaniu szans na rynku pracy.

VII. Cele operacyjne

CEL OPERACYJNY					
I. Skuteczne wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej					
Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin lata
1. Wspieranie rodzin z dziećmi z prawidłowym funkcjonowaniem w środowisku. 1.1. Systematyczna praca socjalna z rodziną. 1.2. Wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku.	GOPS URZĄD GMINY	Ilość rodzin objętych pomocą	Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i innych	Budżet Gminy,	2018 - 2023
2. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. 2.1. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych.	GOPS, GOK;	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku;	Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki. Rozwijanie zainteresowań i zdobywanie nowych umiejętności	Budżet Gminy,	2018 - 2023
3. Pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny. 3.1 Zapewnienie warunków dla działania rodzin wspierających.	GOPS; PCPR	Monitorowanie działań; Analiza danych; Liczba zatrudnionych asystentów rodziny. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	Stworzenie środowiska przyjaznego dzieciom i ich rodzicom. Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych. Zatrudnienie asystenta rodziny	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2018 - 2023
4. Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nieborów oraz opracowanie nowego programu.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieborowie	Uchwała Rady Gminy Nieborów w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nieborów	Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnieniu swoich funkcji poprzez: -kształtowanie prawidłowych wzorów funkcjonowania rodziny, - tworzenie nowych form pomocy rodzinie, -aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny, -pomoc w opiece i wychowaniu dziecka	Budżet Gminy	2018 - 2023

CEL OPERACYJNY

II. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększaniu szans na rynku pracy

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Czas realizacji lata
1. Opracowanie i realizacja projektów/ programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	GOPS w Nieborowie PUP w Łowiczu	Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte pomocą w ramach projektu/ programu; Liczba miejsc pracy lub miejsc aktywizacji zawodowej utworzonych w ramach projektu/ programu	Poprawa sytuacji materialnej. Poprawa kondycji psychicznej. Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub/ i doświadczenia zawodowego. Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2018 - 2023
2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	GOPS w Nieborowie PUP w Łowiczu	Liczba osób, które zostały objęte pomocą zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;	Poprawa sytuacji materialnej. Poprawa kondycji psychicznej. Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego. Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2018 - 2023
3. Podejmowanie współpracy w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, usłudze pośrednictwa pracy oraz szkoleniach.	GOPS w Nieborowie PUP w Łowiczu	Liczba zawartych porozumień/ umów o współpracy	Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia. Przekwalifikowanie zawodowe. Nabycie umiejętności poszukiwania zatrudnienia	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2018 - 2023

CEL OPERACYJNY

III. Działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków na rzecz mieszkańców Gminy Nieborów

Cele szczegółowe	Realizatorzy/ partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Okres realizacji lata
1. Rozbudowa systemu monitoringu obiektów i przestrzeni publicznych o szczególnie wysokim stopniu	KPP Samorząd gminny	Liczba środowisk objętych monitorowaniem; Liczba patroli policji;	Spadek przestępczości	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023

realnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego i/lub zakłócenia porządku publicznego					
2. Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	KPP GOPS Oświata	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, konkursach, warsztatach; Liczba podmiotów prowadzących ww. działania; Liczba podjętych działań.	Wzrost świadomości mieszkańców	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023
3. Realizacja Programu Wspierania Rodziny na lata	GOPS, KPP Zespół interdyscyplinarny, Oświata, Ochrona Zdrowia	Liczba podmiotów realizujących działania w ramach Programu; Liczba osób i/lub rodzin korzystających ze wsparcia w ramach realizacji Programu.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie społecznie pożądanego modelu rodziny prowadzący do zmniejszenia trudności w pełnieniu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci i młodzieży	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023
4. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	GOPS, KPP, PCPR, - ZI; GKRPA, Oświata, Ochrona Zdrowia	Liczba podmiotów realizujących działania w ramach Programu; Liczba spotkań ZI; Liczba spotkań grup roboczych; Liczba realizowanych procedur NK; Liczba monitoringów		Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023
5. Współpraca międzyinstytucjonalna prowadząca do zapobiegania i powstrzymywania zjawiska przemocy domowej.	GOPS, Kuratorzy i Sądy, KPP, PCPR, ZI, GKRPA, Oświata, Ochrona zdrowia		Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023
6. Minimalizowanie potencjalnych przyczyn występowania przemocy w rodzinie poprzez zaspokojenie jej podstawowych potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej,	GOPS	Liczba i formy udzielanej pomocy, Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą		Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023

świadczenia rodzinne, świadczenie pracy socjalnej)					
7. Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej	Oświata, Ochrona Zdrowia, GOPS, KPP, PCPR	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, konkursach, warsztatach; Liczba podmiotów prowadzących ww. działania; Liczba podjętych działań	Wzrost świadomości mieszkańców	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018-2023
CEL OPERACYJNY					
IV. Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin w integracji i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym					
Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Czas realizacji lata
1. Wzrost aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych poprzez zwiększenie dostępności do, klubów oraz imprez kulturalnych.	GOK, GOPS, Stowarzyszenia i Organizacje	Liczba placówek promujący zdrowy i aktywny styl życia wśród osób starszych i niepełnosprawnych liczba spotkań integracyjno – towarzyskich.	Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze społeczeństwem; Wyrównywanie poziomu życia seniorów i osób niepełnosprawnych; Rehabilitacja społeczna; Pobudzenie aktywności osób starszych i niepełnosprawnych	Budżet Gminy	2018 - 2023
2. Wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi i pozostawienie ich w środowisku naturalnym.	PCPR, GOPS Stowarzyszenia	Liczba świadczeń medycznych realizowanych w warunkach domowych Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych; Liczba niepełnosprawnych dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół	Zmniejszenie liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej; Organizacja dziennej opieki dla osób wymagających wsparcia; Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem; Wyjście z izolacji i osamotnienia osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023

			niepełnosprawnym dzieckiem		
3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i starszych.	PCPR, GOPS Stowarzyszenia	Liczba osób korzystających z WTZ; Liczba osób korzystających z dofinansowania do: turnusów rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami;	Zapewnienie opieki, rozwijanie psychofizycznych sprawności uczestników oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych; Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobom uczestniczącym w Warsztatach Terapii Zajęciowej; Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych; Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych uczestniczących w organizowanych imprezach; Poprawa sytuacji psychofizycznej uczestników turnusów rehabilitacyjnych; Likwidacja lub ograniczenie barier architektonicznych; Likwidacja lub ograniczenie bariery w poruszaniu się – umożliwienie uczestnictwa w aktywności społecznej	Budżet Gminy Śródki zewnętrzne	2018 - 2023
CEL OPERACYJNY					
Działania profilaktyczno – edukacyjne zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Nieborów oraz systemu przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży					
Cele szczegółowe	Realizatorzy/partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin lata
1. Ochrona i promocja zdrowia – działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej – organizowanie okresowych,	Placówki służby zdrowia; GKRPA	Liczba osób biorących udział w okresowych badaniach	Poprawa stanu zdrowia mieszkańców.	Budżet Gminy Śródki zewnętrzne	2018 - 2023

przesiewowych działań.					
2. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach w formie spotkań i pogadank z przedstawicielami, m.in. służby zdrowia, szkoły, propagujących zdrowy styl życia	Placówki służby zdrowia; Powiatowa Komenda Policji; Szkoły; Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, Liczba podmiotów prowadzących ww. działania	Wzrost świadomości wśród dzieci i młodzieży	Budżet Gminy	2018 - 2023
3. Wyrównywanie szans edukacyjno – rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez wsparcie edukacyjne oraz dofinansowanie zajęć dodatkowych i wyrównawczych	Szkoły; Przedszkola	Liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach	Zwiększenie samooceny poprzez uzyskanie lepszych wyników w nauczaniu – zagospodarowanie czasu wolnego	Budżet Gminy	2018- 2023
4. Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.	GKRPA; Policja	Liczba monitoringów przez przedstawicieli GKRPA	Zmniejszenie dostępności do alkoholu wśród dzieci i młodzieży	Budżet Gminy	2018 - 2023
5. Podejmowanie działań profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i dorosłych	GKRPA; Placówki oświatowo – wychowawcze; Jednostki ochrony zdrowia;	Liczba zrealizowanych działań; Liczba podmiotów zaangażowanych w podejmowanie działań	Zwiększenie wiedzy dzieci, młodzieży i osób dorosłych w zakresie uzależnień; Wybieranie zdrowego stylu życia.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018- 2023
6. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych i członków ich rodzin poprzez pomoc psychologiczną (prowadzenie terapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej), pomoc prawną	GKRPA; Jednostki ochrony zdrowia; PCPR – Punkt Interwencji Kryzysowej.	Liczba udzielonych porad; Liczba podmiotów udzielających wsparcia; Liczba osób korzystających z pomocy.	Poprawa sytuacji osób korzystających z pomocy; Poprawa relacji rodzinnych; Zwiększenie dostępności do udzielanych form pomocy.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2018 - 2023

VIII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja realizacji projektu służy sprawdzeniu czy planowane działania zostały zrealizowane oraz jaki jest ich wynik.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów.

Postępy w realizacji strategii będą na bieżąco monitorowane przez Wójta gminy Nieborów, który na bieżąco będzie dokonywać kontroli realizowanych zadań. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych,

gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w strategii. Dlatego wprowadzenie zmian w zapisach strategii jest niezbędne.

Monitorowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawowy warunek jej należytego wdrożenia. Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Ma charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów. Będzie służyć także do pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów ze sfery społecznej. Jego opracowanie posłużyć ma lepszej, bardziej skutecznej, efektywniejszej realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej w Gminie Nieborów.

Z uwagi na powyższe corocznie sporządzany będzie raport z realizacji celów oraz kierunków działań do końca maja za rok poprzedni i przekładany Wójtowi Gminy Nieborów, a następnie Radzie Gminy Nieborów.